

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖

พระธรรมเทศนาเนื่องในวันมาฆบูชา

วันจันทร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖

วันนี้เป็นวันโอวาทปาฏิโมกข์ เพ็ญเดือน๓เป็นวันที่พระพุทธเจ้าให้ภิกษุทั้งหลายที่เป็นเอหิภิกขุ
ที่บวชเฉพาะพระพุทธเจ้าเนี่ยเป็นเอหิภิกขุ เพียงแต่พระองค์ตรัสว่า จงเป็นภิกษุมาเกิด
ธรรมอันเรากล่าวดีแล้วถ้าบรรลुพระอรหันต์แล้วก็จะประพตติพรหมจรรย์เกิด
หรือว่าถ้ายังไม่ได้เป็นพระอรหันต์ก็จะเป็นภิกษุมาเกิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว
ท่านจงประพตติธรรมโดยชอบเกิดแค่เนี่ย เคารพทวนดหายไปหมด บริหาร๘
แล้วก็ผมหายไปด้วยหมายถึงบริหาร๘ไตรจีวรมาสวมใส่
อาณิสสของผู้ที่จะได้เป็นเอหิภิกขุก็ต้องได้มีส่วนถวายกฐินหรือได้ถวายไตรจีวร
หรือบาตรเอาไว้แล้วบุคคลผู้นั้นจึงจะมีสำหรับผู้ชายก็ได้ไตรจีวรสำเร็จด้วยฤทธิ์
เขาเรียกไตรจีวรสำเร็จด้วยฤทธิ์คือฤทธิ์ที่พระองค์ประทานให้
ส่วนผู้หญิงก็จะได้เครื่องมหาสดาปสาธน์แล้วก็กำลังเท่ากับข้าง๗เชือกเหมือนกับนางวิสาขาเนี่ย
เพราะฉะนั้นทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีการกระทำมาแต่แรกหรือเบื้องต้นตามที่ทุกคนปรารถนาต้องการ
ถ้าได้อธิษฐานไว้ดีแล้วก็จะได้สำเร็จประโยชน์ตามที่ตั้งใจไว้อย่างน้อยแสนกัลป์ถ้าเป็นอสติมหาสาวก๘๐๐
องค์ ถ้าเป็นอัครสาวกซ้ายขวาอย่างพระโมคคัลลาพระสารีบุตรก็ต้องสร้างบารมี๑๐สงฆ์แสนกัลป์
ถ้าปรารถนาเป็นพระปัจเจกโพธิ์พระพุทธเจ้าก็ต้องสร้างบารมี๒๐สงฆ์แสนกัลป์
ถ้าเป็นพระพุทธเจ้าเป็นปัญญากะก็ต้องสร้างบารมี
๘๐สงฆ์แล้วจึงจะได้รับพระพุทธพยากรณ์แล้วจึงจะสร้างบารมีอีก๘๐สงฆ์แสนกัลป์
ถ้าเป็นศรัทธากะต้องนึกในใจต้องปรารถนาความเป็นพุทธเจ้าต้องสร้างบารมี๑๖๐สงฆ์แล้วจึงจะได้รับ
พระพุทธพยากรณ์แล้วจึงจะต้องสร้างบารมีอีก๘๐สงฆ์แสนกัลป์
ส่วนวิริยาคะนึกที่จะเป็นพระพุทธเจ้าต้องสร้างบารมีมาแล้ว ๓๒๐สงฆ์แสนกัลป์
เมื่อได้รับพระพุทธพยากรณ์แล้วจึงจะสร้างบารมีอีก๑๖๐สงฆ์แสนกัลป์เนี่ยเขาเรียกวิริยาคะเพราะฉะนั้น
จะต้องสร้างต้องทำแล้วก็ต้องมีความแน่วแน่
ถ้าไม่มีความแน่วแน่คือไม่มีความตั้งใจจริงแล้วก็จะไม่สำเร็จประโยชน์บางคนก็ลาพุทธภูมิ ปัจเจกภูมิ
อรหันต์ภูมิหรือสาวกภูมิไป
ส่วนผู้ที่ได้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสปรารถนาเป็นพระอรหันต์ธรรมดาเนี่ยได้สร้างได้ทำบุญกับพระอรหันต์แล้วก็มี
สิทธิจะได้สำเร็จมรรคผลในชาติปัจจุบันนี้ไม่ต้องไปรอชาติหน้าชาติไหนสำหรับสาวกธรรมดา
แต่นี้ที่เมื่อพระองค์แสดงโอวาทปาฏิโมกข์ประชุมสงฆ์๑๒๕๐พระองค์เนี่ยที่มาประชุมพร้อมกันในเวฬุวรรณ
สวนไม้ไผ่เวลาตะวันบ่าย

ภิกษุทั้งหลายไม่ได้นัดหมายกันเหมือนมีเจโตปริยญาณเหมือนพราหมณ์เขาประชุมกันแล้วก็เมื่อ
ท่านทั้งหมดได้บรรลุพระอรหัตต์หมดแล้ว

แล้วชวนกันมาเฝ้าพระพุทธเจ้าพระองค์ที่ทรงประทานโอวาทปาฏิโมกข์สั้นๆไม่ยาวมาก

ว่าการไม่ทำบาปทั้งปวงหมายถึงว่าเป็นมาตรฐานของภิกษุที่ยึดถือเอาเป็นหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำกุศลให้ถึงพร้อม

การชำระจิตของตนให้ขาวรอบการที่ทุกคนที่จะไม่ทำบาปทั้งปวงได้ทุกคนก็ต้องมีขันติอดกลั่นอดทน
มีโสรัจจะความสงบเยียบ อยากฆ่าเขาก็อดกลั่นอดทนไว้ไม่ฆ่า

อยากลักขโมยเขาก็อดกลั่นอดทนไว้ไม่ลักแล้วก็สงบเยียบเอาไว้

อยากประพฤตินิन्दบุตรภรรยาสามีเขาก็อดกลั่นอดทนไว้ไม่ทำ

อยากหลอกลวงต้มตุ๋นหรือกินเหล้าเมายาก็อดกลั่นอดทนไว้สงบเยียบเอาไว้

แล้วก็การทำบาปทั้งปวงได้ด้วยขันติและโสรัจจะ คือความอดทนและความสงบเยียบของใจ

แล้วก็มาถึงการทำกุศลให้ถึงพร้อมนี้ก็ต้องมีขันติโสรัจจะนั่นแหละอีก

ไม่อยากจะให้ทานก็อดกลั่นอดทนทำทานแล้วก็ทำด้วยความสงบตามมีตามได้

ไม่ต้องกระเบียดกระเสียนไม่ต้องเบียดเบียนตนให้เป็นทุกข์พอใจแค่นี้หรือมีน้อยก็ทำไปตามน้อยมีมากก็

ทำตามมากนั้นนะอดกลั่นอดทนไม่อยากจะให้ทานก็อดกลั่นอดทนทำทานไปแล้วก็ทำด้วยความสงบหรือด้วย

ความตั้งใจจริง ไม่อยากรักษาศีลก็ตั้งใจรักษาเพราะความสำคัญของศีลอยู่ที่ละ-ละคือละเว้นทั้งหมดเลย

ละรูป ละเสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณณ์ทั้งหมดนั้นนะจึงเรียกว่าละเว้น

ละเว้นเพื่อให้ว่างไม่ให้อารมณ์เหล่านั้นมากวนใจหรือไม่ให้อารมณ์ต่างๆทำให้เกิดความโลภความโกรธความ

หลงหรือทำให้มีราคะโลภะโทสะโมหะมานะทิฏฐิแล้วก็วิชาเนี่ยต้องละเว้นด้วยศีลละเว้นแล้วก็ว่าง

แล้วก็

ไม่อยากจะประพฤตินอกขัมมะคืออดใจอะไรไม่ได้ก็ต้องมีขันติอดกลั่นอดทนให้มีความอดใจประพฤตินอกขัมมะ

ะให้ได้ อาศัยเนกขัมมะอดใจเพื่อให้มีทานมีศีลนั่นแหละ

ต้องให้เขาทานเอาศีลนั่นแหละเป็นข้อปฏิบัติในการดำเนินการประพฤติกปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงนิพพานัง ปรมัง

สุญญังได้รวดเร็ว ให้ทานแล้วก็ว่าง ศีลละเว้นแล้วก็ว่าง

ทานให้หมดหมายถึงทรัพย์สินสมบัติใดๆจะเป็นทานภายในก็ตามทานภายนอกก็ตาม

ที่มีอะไรอยู่ในใจนั้นแหละเหมือนกับเอาทานมาเป็นบาทเป็นเบื้องต้นแรก

เอามาประพฤติกปฏิบัติจะเป็นทานภายในคือเราไม่มีทรัพย์สินสมบัติใดๆมีอารมณ์อยู่ในใจหมายถึงมีรูปอยู่ใน

ใจ มีเสียง มีกลิ่น มีรส มีโผฏฐัพพะ มีธรรมารมณณ์ในใจ ก็ให้หมดไปจากใจให้เป็นทานไปให้หมด

แล้วก็เป็นการละเว้น

ศีลก็ละเว้นไปเป็นประจำอยู่เป็นจิณวัตรหรือศีลวัตรหรือต้องละเว้นอยู่ทุกวันเพื่อมุ่งสู่พระนิพพานนิพพานัง

ปรมัง สุญญัง เมื่อเรามีเนกขัมมะอดใจในทานในศีลได้แล้วเราก็จะรู้ว่าปัญญาเกิดขึ้นแล้ว

ปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้อง

ปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องคือต้องมาใช้เหตุผลในทานเหตุผลในศีลแล้วก็เหตุผลในเนกขัมมะเนี่ย

ต้องใช้เหตุผลการที่ให้ทานก็เพื่อไม่ให้มีห่วงกังวลหรือไม่ให้มีการวิตกกังวลสังขารในการปรุงแต่งเมื่อให้แล้วให้เลยละเว้นแล้วละเว้นเลยอดใจได้แล้วอดใจไม่หวนกลับไปคิดอีก

นั่นนะต้องใช้ปัญญาคือเหตุผลในทานในศีลในเนกขัมมะก็เพื่อให้จิตว่างอย่างบริสุทธิ์เพราะทุกอย่างมันเคลียร์แล้วด้วยปัญญานั้นนะจึงจะว่างด้วยความบริสุทธิ์

แล้วก็ต้องมีขันติโสรัจจะความสงบเสงี่ยมอยู่ถือเป็นพื้นฐานหรือแรกเริ่มหรือความตั้งใจหรืออุดมคติต้องมีขันติโสรัจจะเพื่อทำกุศลให้ถึงพร้อม คำว่ากุศลคือความฉลาด ฉลาดทุกอริยาบถยืน เดิน นั่ง นอนเพื่อให้ว่างเป็นทาน ให้ละเว้นเป็นศีล

เพื่อให้อดใจเป็นเนกขัมมะอดใจให้ตั้งมั่นอยู่ในเหตุผลคือปัญญายืน เดิน นั่ง นอนทุกอริยาบถต้องฉลาดในความว่างคือว่างด้วยความตั้งใจหรือว่างด้วยความจริงใจเนี่ยจึงจะเรียกว่าปัญญา

แล้วก็วิริยะเพียรทั้งวันทั้งคืนตราบใดที่จิตยังไม่ว่างต้องทำให้จิตว่างนั้นนะจึงเรียกว่าวิริยะเพียรในทานในศีลในเนกขัมมะในปัญญา

เพียรทุกวันจึงเกี่ยวเนื่องกันเพื่อให้เข้าถึงความฉลาดก็คือปัญญาเหตุผลที่รู้แล้วเคลียร์ต้องว่างหมดคือไม่ลังเลสงสัยสักกายทิฐิวิวิจิกิจฉา สิลัพพตปรามาสมไม่มีเพียรเพื่อให้อ่าง

เมื่อเราตั้งใจแน่อนหรือตั้งใจแน่อนแล้ววิริยะความเพียรคือต้องทำทุกวันยืน เดิน นั่ง นอน เวลากิน ดื่มนุ่งห่ม อุจจาระ

บัสสาวะก็ต้องทำจิตให้อ่างตั้งมั่นอยู่ในทานในศีลในเนกขัมมะในปัญญาในวิริยะแล้วก็ขันติต้องอดกลั้นอดทนได้ทุกรูปแบบ โสรัจจะก็สงบเสงี่ยมไปทุกรายการไม่แสดงปฏิกิริยาอาการทางกายทางจิตให้ผู้อื่นรู้มันจะได้สงบเสงี่ยมไปตลอดทุกอริยาบถยืน เดิน นั่ง

นอนจิตว่างสงบเสงี่ยมแล้วก็สงบเป็นอุปวิเวกจิตไม่หลงไปอารมณ์ต่างๆนั้นนะจิตจะเข้าสู่ความว่างหรือนิพพานัง ปรมัง

สัญญาเป็นการฝึกหัดอบรมบ่มนิสัยเพื่อพระนิพพานด้วยขันติและโสรัจจะที่มั่นคงด้วยความจริงใจเรียกว่าสังขจะมีความจริงใจที่จะประพฤติปฏิบัติในทานในศีลในเนกขัมมะในปัญญาในวิริยะในขันติเนี่ยต้องมีสังขจะมีความจริงใจให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้หมด

ร้อยกรองเอามาเนี่ยเหมือนร้อยกรองเอมาร้อยกรองเป็นเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสังขจะจริงใจด้วยความจริงใจ แล้วก็อธิษฐานปรารถนาเพื่อพระนิพพาน

อันนี้เพื่อพระนิพพานต้องใช้คำว่าอธิษฐานคือปรารถนาเพราะคำว่าอธิษฐานก็คือความปรารถนาต้องการนั้นนะ

ต้องปรารถนาทุกวันด้วยปรารถนาให้มีทานมีศีลมีเนกขัมมะมีปัญญามีวิริยะขันติสังขจะแล้วก็อธิษฐานต้องทำทุกวันต้องทำให้ได้ทุกวัน แล้วก็ด้วยใจเมตตารักที่จะทำด้วยนั้นนะ เมตตา รักใคร่ในทาน รักใคร่ในศีล

รักใคร่ในเนกขัมมะ รักใคร่ในปัญญา รักใคร่ในวิริยะ รักใคร่ในขันติ รักใคร่ในสังขจะ

รักใคร่ที่จะอธิษฐานคือปรารถนาทุกวัน ไม่ไปรักอย่างอื่นแน่อนไม่รักหนุ่มรักสาวไม่รักรูป เสียง กลิ่น รส

โณฏฐัพพะ ธรรมารมณณ์เนี่ยจิตต้องว่างต้องเอาความรักประมวณมาที่ทาน ที่ศีล ที่เนกขัมมะ ที่ปัญญา วิริยะ ขันติ สังขจะ อธิษฐาน เมตตา

เมื่อมันมีความรักใคร่ในความว่างมันจะเป็นสุขสงบสุขสันติสุขอุเบกขาการวางเฉยทั้งภายในภายนอกก็จะได้เป็นปัจเจกตั้งเมื่อเราทำได้นั้นแหละจึงจะเรียกว่าเป็นการทำกุศลให้ถึงพร้อมคือความฉลาดถึงพร้อมด้วยทานศีลเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาอุเบกขาการวางเฉยวางเฉยกับอารมณ์ทั้งปวงเพราะมันถึงขีดสุดแล้วทานก็ทำแล้วศีลก็ละเว้นแล้วเนกขัมมะก็อดใจได้แล้วปัญญาก็เลิกใช้เหตุผลแล้วเพราะไม่ลังเลสงสัยในเหตุในผลแล้วแล้วก็มีสมาธิเพียรที่ได้ทำแล้วมีขันติอดกลั้นอดทนได้แล้ว มีสัจจะมีความจริงใจในการประพฤติปฏิบัติได้แล้ว

สมบุญด้วยกรรมมีอธิษฐานความปรารถนา

แล้วก็เมตตาที่เราเคยเทหรือทุ่มเทไปในทานศีลเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาเนี่ยเมตตาทั้งภายในภายนอก เมตตาแล้วเราก็ไม่ไปยุ่งกับใครๆที่พระพุทธเจ้าเรียกว่าเมตตาธรรมค้ำจุนโลก เพราะเมตตาแล้วไม่ทำลายไม่ยุ่งเกี่ยวกับใครๆ โลกมีอย่างไรก็จะตั้งมั่นอยู่อย่างนั้นไม่ได้โลกไม่เอากได้ไม่ต้องทำอะไรนั้นแน่เมตตาธรรมจึงค้ำจุนโลกแล้วก็วางเฉยอุเบกขาไม่ต้องไปยุ่งเกี่ยวกับอะไรทั้งสิ้น นั่นนะจึงเรียกว่าเป็นความฉลาดถึงพร้อมด้วยความฉลาดทุกอริยาบถเย็น เดิน นั่ง นอนเนี่ยจึงเป็นผู้สมบุญแบบในธรรม คำว่าสมบุญแบบในธรรมก็คือสมบุญแบบด้วยบารมี อุปปาจารย์ปรมาตบารมี

คำว่าสมบุญแบบด้วยบารมีคือตั้งใจทำถึงแม้เลือดตกยางออกหรือแขนขาจะพิการหรือชีวิตจะต้องหมดต้องสิ้นเรียกว่าสมบุญแบบด้วยบารมี อุปปาจารย์ ปรมาตบารมีแล้วก็ไม่วอกแวกที่จะไปทำอย่างอื่น สละตายนั้นนะจึงเรียกว่าสมบุญแบบเรียกว่าทำกุศลให้ถึงพร้อมด้วยความฉลาดทุกอริยาบถแล้วถึงคราวนิพพานัง ปรมาตบารมี สุญญังการชำระจิตของตนให้ขาวรอบก็คือชำระจิตของตนให้ขาวรอบแล้วต้องชำระจิตด้วยทานด้วยศีลด้วยเนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐานเมตตาอุเบกขานี้คือทำให้จิตว่าง ไม่ยึดติดใดๆจึงจะสมบุญแบบ

ใช้ทานศีลเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาอุเบกขานี้ปฏิบัติแล้วรู้เป็นปัจเจกตั้งแล้วก็เป็ นวิธีการที่จะเข้าถึงความบริสุทธิ์ขาวรอบทั้งภายในภายนอกจึงใช้คำว่าบริสุทธิ์อย่างขาวรอบ ถ้าเราไปละเว้นภายนอกแล้วแต่ภายในเรายังเต็มไปด้วยขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์อยู่มันจะบริสุทธิ์ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้แล้วเราเข้าใจแล้วเราก็รักษาความว่างการที่เราประพฤติดีมาตั้งแต่แรกเขาจึงเรียกว่าสัมมาทิฐิเห็นชอบ สัมมาสังกัปปดำริชอบ

สัมมาวาจาเราก็ไม่พูดแล้วคือพูดไปแล้วใช้สิ่งที่ชอบๆทั้งหลายเราจะชอบในทางทานทางศีลในทางเนกขัมมะปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน

เมตตาอุเบกขานี้เราพูดอยู่ในคาถาวัตร๑๐อย่างเนี่ยเขาเรียกคาถาวัตรทำให้เป็นสัมมาวาจา สัมมากัมมันโตการงานชอบก็คือการงานในทานในศีลในเนกขัมมะในปัญญาในวิริยะในขันติในสัจจะในอธิษฐานในเมตตาในอุเบกขา ถ้าพูดถึงสัมมาอาชีโวอาชีพอาชีพอื่นไม่มี แต่เราทำความเพียรมีทานเป็นอาชีพนี่ศีลเป็นอาชีพอคือการละเว้น มีเนกขัมมะเป็นอาชีพ มีปัญญามีเหตุผลในการทำอาชีพ มีวิริยะเพียรเป็นอาชีพ มีขันติอดทนเป็นอาชีพ มีสัจจะความจริงใจเป็นอาชีพ มีอธิษฐานปรารถนาเป็นอาชีพ

ปรารถนาเพื่อพระนิพพานเนี่ยเป็นอาชีพเมตตาเป็นอาชีพแล้วก็อุเบกขาวางเฉยเป็นอาชีพอันนี้พูดตามนัยยะของมรรค๘ แล้วก็สติคือการระลึกในอาชีพเหล่านี้ ในการกระทำเหล่านี้ทุกวัน

เนี่ยเป็นการระลึกชอบ ตามความหมายที่ทั่วไปเขารู้กัน

เป็นการระลึกชอบสัมมาสมาธิตั้งใจมั่นชอบก็ทำไปตามนี้ทำไปตามทานทำไปตามศีลทำไปตามเนกขัมมะหมาถึงว่าสัมมาสมาธิตั้งใจมั่นชอบตั้งใจมั่นในทาน ตั้งมั่นในศีล ตั้งมั่นในเนกขัมมะ ตั้งมั่นในปัญญา

ตั้งมั่นในวิริยะ ตั้งมั่นในขันติ ตั้งมั่นในสัจจะ ตั้งมั่นในการอธิษฐาน ตั้งมั่นในเมตตา

ตั้งมั่นในอุเบกขาวางเฉยจึงเรียกว่าสัมมาสมาธิแต่พอมาถึงตอนที่เราปฏิบัติมาว่างสมาธิอย่างนั้นถึงเวลาจะนิพพานคือตายเนี่ยเราว่างแล้วว่างจากความเห็นทั้งหมดเพราะการที่ฝึกมาแล้วเพราะว่างไม่มีความ

เห็นแล้วเพราะถึงความว่างมีนิพพานัง ปรมัง

สูญญังแล้วไม่มีความเห็นอีกไม่มีการดำริอีกไม่มีการพูดจาอีกคือว่างจากการพูดจา

ว่างจากสัมมาสมาธิถึงว่าว่างจากการงานว่างจากอาชีพว่างจากความเพียรว่างจากการระลึกว่างจากการตั้งใจ ทำไมจึงเรียกว่าว่างจากการตั้งใจ? เพราะความเคยชินหรือความสั่งสมในความว่าง ทานให้แล้วก็ว่าง

ศีลละเว้นแล้วก็ว่าง เนกขัมมะอดใจแล้วก็ว่าง ปัญญาในเหตุในผลที่เรารู้แล้วก็ว่างไม่ต้องใช้เหตุผลอีก

วิริยะเพียรก็ว่างเพราะเพียรมาแล้วขันตอดกลั่นอดทนก็ทนมาแล้วทนแล้วก็ว่าง

สัจจะความจริงใจก็ว่างเพราะเรามีความจริงใจมาครบถ้วนแล้ว อธิษฐานปรารถนาก็ได้รับผลดีแล้วคือว่าง

เมตตารักใคร่ก็ว่างคือว่างจากความรักใคร่ไม่ต้องมีใจรัก ไม่ว่าจะรักตนรักผู้อื่น หรือรักสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก

ในเทวโลก ในมารโลก ในพรหมโลก ในหมื่นโลกธาตุ ในแสนโกฏิจักรวาล ในทุกมิติภพ ในทุกมิติภูมิ

ในทุกมิติจักรวาล ในทุกมิติแก้วผลึก ในทุกมิติแก้ววิเศษ ในทุกมิติพิเศษซ้อนวิเศษ ในทุกมิติสารพัดนึก

ทุกมิติสารพัดนึกซ้อนสารพัดนึกใน ทุกมิติลึกลับซับซ้อนล่องหนหายตัวในทุกมิติสำเร็จด้วยจิตเนี่ย

ว่างหมดเลย

นั่นนะจึงเรียกว่าบริสุทธิ์ทั้งภายในภายนอกจิตจึงจะเข้าสู่หรือน้อมไปเพื่อพระนิพพานที่ว่าในพระไตรปิฎกแ

สดงถึงเงื่อมไปน้อมไปเพราะเกิดจากความเคยชินคือความว่าง อาศัยทานแล้วก็ว่าง อาศัยศีลแล้วก็ว่าง

อาศัยเนกขัมมะแล้วก็ว่าง อาศัยปัญญาแล้วก็ว่าง อาศัยวิริยะความเพียรแล้วก็ว่าง

อาศัยขันติความอดทนแล้วก็ว่าง อาศัยสัจจะความจริงใจแล้วก็ว่าง อาศัยอธิษฐานปรารถนาเพื่อว่าง

อาศัยเมตตารักใคร่ในความว่าง อาศัยอุเบกขาวางเฉยแล้วก็ว่างหมดเนี่ยเป็นนัยยะอันนี้

เมื่อเข้าถึงการชำระจิตของตนให้ขาวรอบการที่พระองค์แสดงไว้เพื่อเป็นนิตศน์อุทธาหารณ์เพื่อเป็นตัวอย่างหรือเป็นเนติแบบอย่าง

ที่ภิกษุทั้งหลายต้องมานะนำเสนอสิ่งสอนหรือเอามาพูดให้ชนทั้งหลายที่ยังไม่รู้ให้รู้

รู้แล้วก็จะได้มีความตั้งใจมั่นใจประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ผลคือมรรคผลนิพพานในชาติปัจจุบันนี้

นี่เป็นพระพุทโธวาทที่ประทานแล้ว เพื่อเป็นประโยชน์แก่ภิกษุอรหันต์

เพื่อให้ไปแนะนำสั่งสอนศิษยานุศิษย์หรือ ประชาชนทั้งหลายที่ยังไม่รู้ให้รู้ จะได้เหมือนกันหมด

เป็นแนวทางอันเดียวกัน ไม่ต้องวิวาทกันว่าทำไมองค์นั้นจึงเทศน์อย่างสอนอย่างหนึ่ง

แต่เมื่อพระองค์แสดงนัยยะเอาไว้เป็นโอวาทปาฏิโมกข์ต้องอยู่ในหลัก

ไม่ทำบาปทั้งปวงการทำกุศลให้ถึงพร้อมการชำระจิตของตนให้ขาวรอบนี้

พระองค์แสดงเอาไว้เรื่อยๆแต่ความวิจิตรพิสดารที่อาตมาพูดมาเนี่ยเป็นตามนัยยะที่พระองค์แสดงไว้ว่าตั้งร้อยนัยพันนัยเพื่อให้เข้าถึงความว่างคือความบริสุทธิ์เพื่อพระนิพพานอย่างเดียวไม่เป็นไปทางอื่น ให้ภิกษุ๑๒๕๐พระองค์ให้ท่านเหล่านั้นเป็นแบบอย่าง จะได้แสดงธรรมไม่วิบริตผิดเพี้ยน ไม่ทะเลาะกัน ไม่แตกแยกกัน *สุขา สงฺฆสฺส สามคฺคี*

การพร้อมเพรียงของหมู่ทำให้เกิดสุขหรือประโยชน์สุขมีแต่ทวีคูณมากยิ่งขึ้นไปแล้วพระองค์ก็ส่งให้ไปประกาศพระพุทธศาสนา ธรรมที่พระองค์แสดงแล้วที่ภิกษุ๑๒๕๐พระองค์ได้ประพฤติปฏิบัติชอบตามแล้วแล้วก็บรินิพพานไปเมื่อถึงกาลสมัยอายุขัยสิ่งลง

เนี่ยความหมายที่พระพุทธโฆษาที่โฆษาปาฏิโมกข์ที่พระองค์แสดงแก่พระภิกษุสงฆ์๑๒๕๐พระองค์ที่เป็นเอหิภิกขุเขาเรียกแสดงในวันจาตุรงคสันนิบาต

คือเหมือนวันนี้เป็นวันเพ็ญเดือน๓ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เป็นแบบอย่างที่พระพุทธเจ้าแสดงแล้วได้ประกาศไปแล้ว พระภิกษุสงฆ์ได้ดำเนินตามแล้วก็เป็นประโยชน์

เป็นประโยชน์สุขแก่ประชาชนพรหมเทพเทวาเทวธิดาทั้งหมดเมื่อได้ยินได้ฟังแล้วก็ปรารถนาจะไปนิพพานตั้งปฏิบัติตามนี้

ต้องเข้าใจตามนี้ไม่พ้นไปจากนี้คือว่างทำจิตให้ว่างคือทำจิตให้ขาวรอบทั้งภายในภายนอกแค่ขันติและโสรัจจะที่พระองค์แสดงเอาไว้มากมาย๘๔๐๐๐พระธรรมชั้นนี้ก็ไปจากแนวทางนี้ทั้งหมดจะแสดงอย่างไรก็ไม่พ้นไปจากนี้คือทางที่ไม่ให้ทำบาปทั้งปวงด้วยกาย วาจา ใจนี้ย่อลงมาให้สั้นอีก

แล้วทำให้การทำกุศลให้ถึงพร้อมด้วยกายวาจาใจก็คือทั้งกาย วาจา

ใจก็ให้ว่างหมดไม่ให้กระทบกระแทกแตกตันเลยไม่ให้เสียความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นการย้าเตือนทั้งหลายนี้เป็นด้วยจิตเจตนาด้วยเกิดจากความบริสุทธิ์

ไม่ปรารถนาให้ใครไปมีทุกข์หรือไปรับเวรรับกรรมไม่ต้องไปตกนรกเป็นเปรตเป็นอสุรกายเป็นสัตว์เดรัจฉานทั้งหมดโอกาสที่จะรู้ธรรมเห็นธรรม

อันนี้เป็นจิตเจตนาบริสุทธิ์ที่เรียกว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้า

ที่พระองค์แสดงไว้มีความปรารถนาเมื่อพระองค์สร้างบารมี อุปบารมี

ปรมัตถบารมีสิ่งสมความว่างมาเป็นอเนกชาติเสียสละบุตรภรรยาทรัพย์สินสมบัติแม้กระทั่งชีวิตมากมายมหาศาลเป็นอสงไขยโกฏิกัปนับไม่ถ้วน

ที่แสดงไว้เป็นเท่านั้นเท่านั้นแสดงไปตามพระพุทธโฆษาที่แสดงไว้ประกาศไว้แนะนำศิษย์หรือพระอรหันต์เจ้าไว้ก็ได้รับการถ่ายทอดไว้เป็นลำดับ

เนี่ยเมื่อถึงคราวสมัยแล้วรู้จริงเห็นแจ้งในธรรมทั้งหลายแล้วก็ทำจิตให้ว่างเย็น เติบ นิ่ง

นอนพอเสร็จการเสร็จงานก็ให้ว่าง เพราะทุกคนเกิดมาทำหน้าที่ทำหน้าที่อะไร?

ทำหน้าที่ของความเป็นพ่อเป็นแม่เป็นบุตรเป็นภรรยาเป็นสามีเป็นลูกเป็นหลานเป็นเหลนหรือจะเป็นหมอบเป็นคนไข้เป็นทหารบก เรือ อากาศ ตำรวจต้องทำไปตามหน้าที่

หรือจะเป็นพระราชาพระมหากษัตริย์เป็นตำแหน่งที่เป็นหลักต้องอาศัยความเป็นตัวเชื่อมเพื่อให้ประโยชน์ตั้งเป็นหลักไว้ไม่ให้พ้นไปจากข้อกำหนดกฎหมายหรือในข้อวัตรปฏิบัติเพื่อไม่ให้เสียความสามัคคี

ไม่ให้เกิดเหตุวุ่นวายจลาจล ไม่ให้เกิดโจรผู้ร้ายที่ขโมยหรือคนเห็นผิด
 คนไหนทำผิดก็ต้องโดนรับทุกขัรับโทษโดนอาญาตามกฎหมายบ้านเมืองตามสารนุโทษมากน้อยเพราะฉะนั้น
 ต้องเป็นคนมีระเบียบ พระพุทธเจ้าก็ยังมีกฎมีระเบียบ
 เพราะฉะนั้นทุกคนในครอบครัวก็ต้องมีกฎมีระเบียบต้องเคารพกฎเคารพระเบียบต้องเคารพพ่อแม่ปู่ย่าตา
 ยายเนี่ยต้องมีระเบียบ ต้องอ่อนน้อมถ่อมตนต้องไม่ดื้อไม่เถียงแล้วก็จะมีความสุขเข้าถึงนิพพานัง ปรมมัง
 สุขังในชาติปัจจุบัน
 เมื่อจิตเราว่างแล้วเขาเรียกนิรามิสสุขเพราะจิตไม่มีวิตกวิจารณ์สารไม่ปรุงแต่งจึงเรียกว่านิพพานัง ปรมมัง
 สุขังหรือเรียกว่านิรามิสสุขหรือจะเรียกว่าสุภาวทีเสสนิพพานคือรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
 ธรรมารมณที่มีมันหมดไปสิ้นไปหายไปเพราะไม่มีวิตกวิจารณ์รูปไม่มีวิตกวิจารณ์เสียง
 ไม่มีวิตกวิจารณ์กลิ่น ไม่มีวิตกวิจารณ์รส ไม่มีวิตกวิจารณ์การสัมผัส
 ไม่มีวิตกวิจารณ์การรับรู้ธรรมารมณีนี้นี้จึงเรียกว่าเข้าถึงนิพพานัง ปรมมัง
 สุขังในปัจจุบันแล้วก็รักษาความสงบต่อไปจนถึงสิ้นอายุขัยนั่นแหละคือตาย จึงเข้าสู่นิพพานัง ปรมมัง
 สุขัญง์หรือเข้าอนุภาวทีเสสนิพพาน
 ในส่วนที่สังขารร่างกายคือขันธ์๕ที่ยังเหลือนี้ก็โดนเผาโดนฝังไปทิ้งไปหมดไปสิ้นไปไม่ปรากฏอีกจึงเรียกว่า
 อนุภาวทีเสสนิพพาน ไม่เหลือแม้แต่รูปร่างสัณฐานเปลี่ยน
 แต่แสดงถึงมรรคผลเหมือนกับพระบรมสารีริกธาตุแสดงถึงมรรคถึงผล ทำไมจึงว่าแสดงถึงมรรคถึงผล?
 มรรคก็คือมันนะเหมือนกับมีรูปร่างลักษณะเหมือนเมล็ดพันธ์ถั่วแตก เมล็ดข้าวสารหัก
 เมล็ดงาหรือเมล็ดพันธ์ฝักกาดเนี่ยที่พระองค์แสดงถึงผลคือเหมือนผล ข้าวผลฝักกาด
 ผลถั่วแตกแต่ว่ากินไม่ได้มันนะแสดงถึงผล
 ที่เกิดจากความว่างหรือเกิดจากการแปรสภาพไปที่เรียกว่าอนัตตาจะว่าเป็นเงินเป็นทองก็ไม่ใช่ว่า
 จะว่าเป็นเพชรนิลจินดาก็ไม่ใช่
 แต่มีลักษณะคล้ายเนี่ยแสดงถึงผลที่เรียกว่าวิมุตติหลุดพ้นจากการเรียกว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้เนี่ยแสดงว่า
 แม้กระทั่งพระบรมสารีริกธาตุก็แสดงถึงวิมุตติหลุดพ้นเรียกกันไปตามสมัญญาคือรูปร่างลักษณะเหมือนผล
 ผลข้าว ผลเมล็ดพันธ์ฝักกาด
 เมล็ดพันธ์ถั่วแตกอะไรพวกเนี่ยที่เห็นๆกันอยู่นั้นแหละเพื่อให้รู้ความจริงว่าแม้พระบรมสารีริกธาตุก็ยังแสดง
 ถึงความวิมุตติหลุดพ้นจากการเรียกไปอย่างนั้นอย่างนี้แล้วก็เหมือนผลแต่กินไม่ได้แต่ยังผลข้าวก็กินได้
 อย่างเมล็ดพันธ์ฝักกาดถั่วแตกอะไรยังกินได้หมด
 แต่ว่าเป็นรูปร่างลักษณะคือเป็นเพราะจะว่าเป็นกระดูกก็ไม่ใช่กระดูกธรรมดาจะว่าเป็นเพชรนิลจินดาก็ไม่ใช่
 ะเนี่ยพระองค์แสดงถึงวิมุตติหลุดพ้นจากการเรียกอย่างนั้นอย่างนี้
 คือหลุดพ้นจากสมมุติทั้งหมดเลยต้องว่าอย่างนี้ ที่เคยรู้ว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้
 ตามที่เราจะไปร่ำเรียนศึกษากันมา
 ตามแบบแผนที่เรียกจึงเรียกว่าสมมุติแล้วก็เนี่ยวิมุตติคือการหลุดพ้นที่เรียกว่าอย่างนั้นอย่างนี้เพราะไม่ใช่ที่
 หมดแต่มีลักษณะอาการคล้ายคลึงแต่ไม่ใช่แสดงถึงความว่างความวิมุตติหลุดพ้น

เนี่ยเมื่อทุกคนมีความเข้าใจแล้วจุดมุ่งหมายในวันนี้ก็มีอยู่แค่นี้แหละตอนนี้ไปจะได้ทำตามแบบโบราณกาล...เนี่ยง่ายแล้วก็ไม่ยากเห็นมัยถ้าทุกคนทำไปตามนี้ทุกคนต้องเข้าถึงแน่นอนชาตินี้เล็กให้หมดได้ที่ไม่ว่างก็ทำใจให้ว่างให้หมดว่างทั้งดีทั้งชั่วว่างทั้งบุญทั้งบาปแล้วเราก็จะได้รู้เป็นปัจเจกตั้งจิตเข้าถึงความว่าง นิพพานัง ปรมัง สุขัง นิพพานัง ปรมัง สุขญัง...

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์

วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เวลา ๒๓.๐๕ น.